

Justícia Social

15 cts.

SETMANARI SOCIALISTA

Redacció: Guardia, 14, pral. - BARCELONA

Aquest número ha estat revisat
per la censura militar.

ENQUESTES DE "JUSTICIA SOCIAL"

EL FRONT UNIC OBRER

Companys: En el moment actual el nostre deure és ben clar i ben senzill: unir-nos tots, formar el Front Unic Obrer.

Direu que sou homes de partit o d'una organització. Sí. Però, per damunt d'això, un interès comú, que ens escanya, ens ha de dur a l'armistici.

El Front Unic

Quatre paraules vull dir jo també, respecte aquest problema. Som molts els obrers que entenem que aquest és de vida o mort per a l'organització. Si es realitza pot ésser el començament d'una era de prosperitat i activitat sindical que seria la senyal de partida de noves i fortes lluites socials. El contrari, seria l'enfonsament definitiu d'una organització que en altres terres fou admirable i temuda dels seus més grans adversaris.

El primer, és el que nosaltres volem i sentim que ha d'ésser el que ens ha de portar la victòria, perquè sense unió no hi ha triomf possible.

Respecte el segon, no cal dir que no ho volem pas cap dels homes que sentim dintre del nostre cor la necessitat d'acabar d'una manera definitiva amb aquest règim

Si tots tenim, doncs, els mateixos desigs i els mateixos enemics, per què estem dividits i ens barallem obrers amb obrers perquè tu ets comunista, jo soc socialista? No ho compreneu que això és un mal per nosaltres i un bé per l'enemic al qual tots volem combatre, i que ens aplanu un a un mentre que tremolaria espaiat si ens veïem a tots junts, forts i units com un sol home?

Deixem-nos, companys, deixem-nos de tots aquests odís i aquestes intrigues i anem tot seguit a la constitució del Front Unic i d'una vigorosa organització sindical capaç d'arrossegar a les multituds obreres a la lluita per la seva alliberació. Però, això sí; exilem per sempre més els grups i capelletes que, tingue-ho en compte, han sigut els que han portat a la bancarrota el nostre més fort baluart. Si ho fem així i ens donem tots compte de la nostra responsabilitat, serem dignes de divisa d'homes d'idees, i quan tots anem junts podrem fer una crida a la massa, i aleshores, esteu segurs que ella respondrà i vindrà plena d'esperances al nostre costat sense regatejar sacrificis, perquè ella és bona i lluitadora, que això ja ho sabeu vosaltres.

Visca el front únic obrer!
Visca la organització sindical!

E. Rodríguez

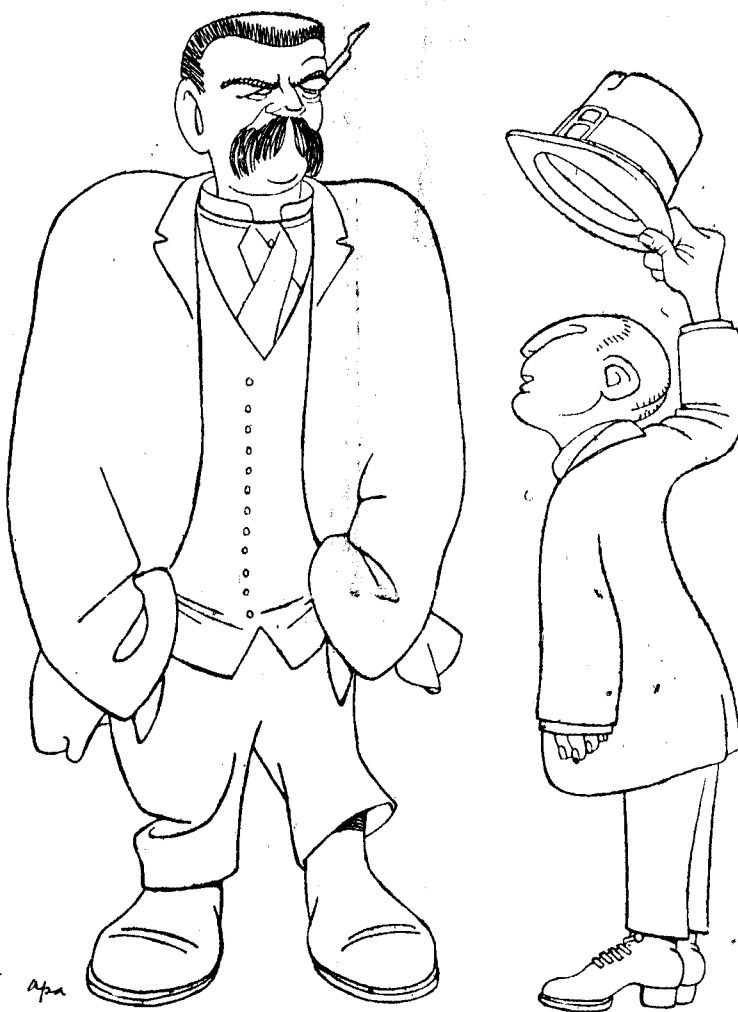
Vilassar, octubre de 1924.

Conferència del company Escorza

Sembla que a l'últim, després de totes les dificultats sorgides i quan ja havia estat suspès el cicle, es podran celebrar les conferències que l'Ateneu Obrer de Granollers havia encarregat a la «Unió Socialista de Catalunya».

Després de fer ja un temps que s'havia donat la primera conferència del cicle, a càrrec del company Dr. Muntanya, segurament dimarts d'aquesta setmana que vé el company Manuel Escorza donarà la seva sobre el tema «Acció política de la classe treballadora».

Ens veiem impossibilitats de publicar els treballs següents: "Els punts sobre les is"; "El maximalisme i el proletariat", de Francesc Argemir Mas; "El problema agrari fora de la Península", del Dr. Camarada; "Qué passa a la presó?", de Joan Colet.

Els tractes del patró

—Si, si teniu bons informes, si us voleu conformar a treballar hores extraordinàries i les festes al matí, si sou ben sumis, us admetré.

No és pas aquest, el camí

JUSTICIA SOCIAL s'ha imposat com un lema el publicar tots els criteris que se li envien sobre el Front Unic. I JUSTICIA SOCIAL cada setmana dona a conèixer l'opinió valuosa d'uns companys bregats en la lluita proletària, que demanen una unió forta i fecunda.

Ara bé; tots els articles fins avui publicats, tots, amb més o menys força convencitiva, advoquen per una pau duradera, clamant l'esvaïment dels odís que fins avui divideixen als homes. Però... he dit tots els articles publicats fins avui, sense donar-me compte que el que m'impulsa a escriure aquestes ratlles, és precisament un article que, parlant del Front Unic, ha aparegut darrerament en les planes de JUSTICIA SOCIAL.

Crec que no és pecat, després de llegir les paraules de Josep Cervelló, que fassi unes objeccions al que aquest company deixa dit.

Teniu-ho en compte. Els homes que han sortit proclamant la formació del Front Unic, han obert llurs cors al poble, i han parlat de germanor; d'una germanor indissoluble. Tots els criteris s'han basat amb el mateix:

germanor! I per haver-hi germanor, company, ha d'haver-hi, indefectiblement, confiança mútua. El Front Unic, és l'agermanament de tots els obrers per a treballar per un mateix fi; puix tots aspiren al benestar social.

I jo, precisament en un article del company Cervelló, parlant del Front Unic, he llegit unes paraules, curtes, esquêtes, però que ha tingut la virtut de ferir-me el cor: «No us fiéu de la vostra camisa.» Si la vostra concepció del Front Unic és aquesta, deixem-ho; que no treballin més per aquesta obra formosa els companys de JUSTICIA SOCIAL.

Si hi han homes dolents, no és possible que aquests es regenerin? Company! Segurament hauréu sofert moltes viscissituds durant la vostra vida d'obrer. Tinc el convenciment que més d'una volta heu plorat llàgrimes d'amargor davant un desengany. I a cada volta, aquest desengany ha degut ésser més precós. Heu degut veure homes, amb l'hàbit d'homes que s'han portat canallesament! Però teniu-ho en compte: Tots els homes tenen cor, i els cors no són de pedra, vatíal!

—Es possible, és cert—perquè no hem tocat—que molts homes han seguit una ruta mal traçada. Aquest mal camí els ha estat desastros. Però, perquè han seguit un camí diferent al que han escollit altres, no se'ls ha d'esborrar de la llista dels homes amb el sentit que us ho preneu.

El Front Unic ha d'aplegar a tots els homes, i a tots els ha de catalogar igualment. I si com vos dieu, hi ha algú que ens dongui la mà dreta i en el pit seu hi resti la rancúnia i els mals instints, deixeu-lo; deixeu que s'ajunti amb nosaltres, i amb nosaltres segueixi el camí. Si el seu cor es dur; si la seva ànima és dolenta, si el seu cervell sols barrina per a cercar la millor arma per a que sigui més eficaç i destructiva la seva traïció, qui ens diu que no sofriran un canvi radical al contacte amb les sacres doctrines de pau i de fraternitat? I, si no fos així, la bonesa l'escupiria i l'aniria allunyant de tots els homes de cor. Aquell home que ens voldria traïcionar, si no pogués consumir les seves insanes ambicions cauria en l'indiferència, i moriria de despit!

Creieu-me, amic: per a fer una obra com el Front Unic, la paraula «desconfiança» no ha de sortir a flor de cap llavi, ni—si pot ésser—ha de tenir cabuda en cap cervell.

Quan sapiguem estimar, tindrem germanor. Quan sapiguem perdonar, tindrem pau.

Penseu que precisament per no saber estimar ni perdonar, els obrers, de molts segles ençà, no s'entenen.

I és per la desconfiança pel que els obrers no s'han unit mai, i tots han volgut tirar per un cantó diferent, i tots s'han volgut erigir en líders d'una doctrina que ells, per diferenciar-se dels altres, han inventat.

I ara, acabo, i no prengueu les meves paraules com un agraï. Parlant—s'ha dit—els homes s'entenen. No volguem, per a conquerir la pau, encendre una guerra. Que per la emancipació dels homes, els homes no s'han de matar.

Confiança! Confiança mutua, i tindrem germanor!

M. Badia Colomé

Reus.

En realitat, jo posaria com a únic precepte a tot home civilitzat el fer realment feliç durant sa vida quan menys a un ésser; de la mateixa manera que hauria imposat per llei a tot terrassà plantar durant sa vida un arbre, si més no, en vista de la progressiva desaparició de boscos a Rússia.

DOSTOIEVSKY

Carnet d'un heterodoxe

(Un cavall)

Un cavall! El meu reialme per un cavall).—Shakespeare — Ricart III.

—Un aiguat! Una tempesta! Un tro! La enorme commoció que no deixi res damunt la terra! La revolució aquella que no suri ni un grom de cultura, ni l'idem de la propietat, ni admet un home amb vida en el món! M'aquí el meu desig!

—Ah monstre! S'hauria acabat l'humanitat.

—No, hi ha la horrible eaverna, hi ha encara la miserable donzella d'un màrtir ateu.

Però aquella tarda sofria molt l'home. I com a remember ho fa constar.

BRAND

Company: Si sentiu les inquietuds que dignifiquen la condició humana dels oprimits, propagueu JUSTICIA SOCIAL periòdic socialista català.

Vers la descentralització administrativa

El president de la Mancomunitat Sr. Sala, va declarar a Madrid, quan es trobava gestionant el traspass d'alguns serveis de l'Estat a aquells organismes; que donat que la paraula delegacions espantava als homes de Madrid, aquell traspass podria nomenar-se ordenació de serveis.

Amb aquest sol canvi de noms les coses comencen d'anar bé. La descentralització de l'Estat va organitzant-se lentament, sistemàtica i paulatina, però també d'una manera segura precisa i automàtica.

Armós — segons «La Vanguardia» subsecretari de Foment —va visitar darrerament la nostra Universitat Industrial, per estudiar al terreny els mètodes més eficaços, la forma més reglamentària i oportuna per la qual l'Estat podria incautar-se d'aquell centre d'ensenyament. Sembla que els resultats d'aquella important visita no es faran esperar. Això ens permetrà presenciar la transformació de la fàbrica Batlló en la primera escola tècnica d'Europa després de la de Terrasa, mercès a la tranquil·la i confortable introducció en la mateixa de gent docta i reposada i d'altres reformes que eridaran poderosament l'atenció de la gent per la seva novetat i elegància de línies.

La descentralització, les delegacions o la ordenació de serveis gestionada pel president de la Mancomunitat no pot marxar dencara, d'una manera més esplendídament retrospectiva.

Un article transcendental

La setmana passada, sobre aquestes mateixes planes, el nostre estimat company Mira publicà un article que m'atreveixo a qualificar de transcendental, no precisament pels interessants conceptes que enclou, sinó pel fet que, sobre una qüestió de tant altíssima importància com és la de la tàctica que ha d'emprar el proletariat per emancipar-se, hom, el company Mira, adopta categòricament posició antirevolucionària.

Existeixen mantes qüestions de pareguda importància sobre les quals la U. S. de Catalunya tard o d'hora tindrà que parlar clar, i pendre posicions. Un Congrés o una assemblea general, donades les excepcionals circumstàncies sota les quals vivim, haurà d'ocupar-se'n. Entre tant, el company Mira, sense esperar les deliberacions d'aital congrés, fent, això sí, tota mena de salvetats sobre la personal significació del seu article—vé a provocar-les, portant una d'aquelles qüestions sobre la taula. Nosaltres no podem deixar de recullir-la, el silenci de tots semblaria un tàcit assentiment a les opinions personals del nostre amic.

Jo no sé si aquesta posició del Doctor Mira exposada en son article és compartida per la majoria o únicament per una minoria més o menys important dels elements que integren la U. S. de C. El que sí he d'afirmar és que la unanimitat no hi és. La meua disconformitat no és un cas isolat sinó que respònd a un veritable estat d'opinió dintre la nostra comunitat política i dintre els elements simpatitzants amb ella.

Per nosaltres, la ttesi evolucionista a outrance sostinguda pel Dr. Mira, és inacceptable en absolut. Ni com a catalans ni com a socialistes podem avenir-nos a la idea d'esperar els resultats d'aquesta evolució, que té lloc amb compte-gotes, per a resoldre els problemes de tots els ordres que tenim al davant. Molt bonic treballar per les generacions de demà, però cal també pensar en les d'avui.

El company Mira fa, cap als finals del seu article, una admirable apologia de la cultura. De la cultura del proletariat ho espera tot; àdhuc el decret de supressió de la burgesia i la transformació consecutiva de la societat. Tant esperar creiem que és nedar en plena utopia i ajornar la transformació social fins a les calendes gregues.

L'home, l'individu, és fruit del mitjà en que viu. Les circumstàncies i les costums són les que li imprimeixen un determinat caràcter.

Un exemple. Les vuit hores han aixecat el nivell cultural dels treballadors? Molt excepcionalment. El que ha fet l'obrer és aprofitar aquelles hores lliures per a millorar la seva situació econòmica dintre de la societat burgesa, treballant per son compte o treballant hores extraordinàries pel mateix burges. Son ideal és lliurar-se del salari acaparant diners; esdevenir a son torn burgès i capitalista, puix veu que el capital és el benestar, en aquesta societat.

El treballador intel·lectual, sortit de l'escola burgesa, única existent, té una mentalitat semblant. La seva cultura va de cara al profit econòmic. Procura continuament adquirir nous coneixements, perquè aquests coneixements produeixin el redit desitjat. Acapara coneixements i els explota com qui explota una mina o una indústria. Aital cultura no és més que una modalitat de capitalisme. Creiem que amb ella pot hom transformar la societat?

La pesseta, company, domina a la intel·ligència i a la idealitat. És una cosa fatal donada la importància que té la pesseta per la vida de l'home en una societat capitalista.

Amb aquestes paraules no vull pas negar però la utilitat de la cultura. Crec, al contrari, que del grau de cultura que el proletariat posseïa depèn la perfecció i la fàcil estabilització d'un règim social nou i perfecte. Entenc, però, que aital règim no pot venir, sinó violentment. El

capitalisme no estarà mai disposat a desaparèixer davant d'un decret, fent la mort d'un pollet, sinó que, seguint l'exemple del capitalisme rus, com una sargantana immensa, farà que fins la darrera partícula del seu cos, abans de morir, es debati en convulsions i espasmes de ràbia i de venjança.

Aquest socialisme, però, no és altra cosa que un estat de transició en el camí del marxisme integral. Així ho considerem nosaltres. I per a l'adveniment cal fer quelcom més, que una repartició quotidiana de cultura i esperar que la natural evolució de l'especie s'encarregui, cap allà a l'any 5233, del restant.

Dr. F. Montanyà

Nota: El temps i l'espai m'obliguen a ésser curt. No vull però deixar de recullir unes paraules sobre els afamats de les regions del Volga que moriren per centenars de milers dos anys enrera i que el Dr. Mira, en son apassionament antirevolucionari, atribueix als bolxevistes i a la Revolució. El company Mira ha oblidat sens dubte aquelles fotografies d'una terra seca i esquarterada per manca de pluges publicades en la major part de les revistes del món després de l'expedició del Dr. Nansen, i s'ha oblidat sens dubte també el bloqueig inhumà de que es feu objecte, durant cinc anys, a un poble de cent milions d'habitants per part de les potències civilitzades. No vull fer altra cosa que recordar-li.

Dr. M.

De París estant

Divagacions a l'entorn del temps i de la política.

Enguany hem tingut un Estiu que no ho ha semblat. Gairebé tot ell s'ha escolat entre pluges, frescor, desesperant a la unió de parisencs que, com un oassis deliciós de la seva vida terriblement atrafegada, esperen disfrutar a la campanya durant unes setmanes. Hom ho veu sense esforç que les grans arteries ciutadanes durant el temps que, segons el calendari, hauria d'ésser canicular, experimenten una descongestió natural que deixa molt enrera a la que operen els jardins del xiulet i de la mà de morter, encarregats per el Govern Municipal d'ordenar la circulació. De juliol a Setembre es pot atravesar tranquil·lament l'Avinguda de l'Opera i la Plaça de la Concorde llegint el diari, per que els ciutadans que tenen la bona costum d'anar amb gau-

tomòbil, fent poc cas de que la realitat no s'avingui amb els pronòstics, són a Frouville o a Pau, o senzillament a Jory, però no són a París.

En canvi, per la mostra que portem rebuda, la tardor serà castiga. Fa uns dies clàssics amb pluges, vents, freccors i castenyeres, contradint la opinió dels que creien que l'estiu anava errat de comptes, i que tindriem en aquests mesos que protocolàriament han d'ésser grisosos, l'esplendidesa que ens havia mancat quan l'esperàvem. I s'ha reprès l'agitació de la vida. Ja no és possible, sense perill de greu trencadissa, passar d'una banda a l'altra en les vies importants.

La política no s'ha ressentit gaire de les vacances estiuenques, perquè la qüestió internacional, amb els nombrosos caps a lligar, s'ha imposat. Primer la entrevista de Chequers; després la Conferència de Londres; més recentment, la Societat de Nacions. Però, de totes maneres, amb el despullament dels arbres, coincideix una agudització de les lluites polítiques, que assoliran segurament un alt grau amb la propera obertura del Parlament.

Dèiem, en una de les passades cròniques, que la qüestió religiosa estava cridada a proporcionar seriosos entrebancs al ministeri Herriot. No ens equivocarem pas, i ja som en plena campanya. Uns quants cardenals han signat un manifest en el que protesten dels propòsits del Govern, tot formulant, de passada, amenaces de resistèn-

Aquest número ha passat per la censura.

Anatole France

S'ha cavat en la mort un home sense parella. Ha mort? Qui sap! Si fossim superstitiosos feliçosos de qualsevulla religió positiva, aquest nostre dubte iquina satisfacció tan carrinclona comportaria!—No es veu?—L'ànima d'Anatole France ascendeix en espiral logarítmica, voltada de bufons absurdos éssers, vers aquell estatge de pau i eterna baganeria pel qual suspiren tots els egoistes, com una donzella mimada. En voleu d'unció i de voluptat macabrics! L'ànima d'Anatole France, fora ja en aquell formidable rojorn, en aquell dolçissim i calhucintref super-humà, on, segons un dels més ardents propagandistes, l'orella o la oïda gaudeix del mateix pler que els sexuals aparells quan creen l'espasme. Ah! no, amics! No ens referim gens a aquest post-domicili de les ànimes bones.

Anatole France no ha mort, o ha mort d'incertesa en la memòria dels homes, perquè era quelcom d'humanament diví, com diví fou Mozart, com diví fou Fontenelle, com potser—només que potser,—diví fou Plató, i ho foren Epicur i Anaclet i Horaci, i, tal vegeada, Voltaire,—el Voltaire a, i Nietzsche dedica un llibre.

El gran autor de la *Histoire de la*

veine Pédanque, tenia aquest dó que no escaigué del tot a Goethe: era igualment lluny dels uns que dels altres fanàtics: Anatole France no compartia cap dels extrems, era a proporcional distància de tothom i el seu somriure d'escèptic valia més, era més amor a l'home, a les seves febleses, defectes i virtuts, que no importava quin gran deure o quina compassió enorme o monsonaguera, d'aquells que militen en qualsevulla doctrina per adevançada o retrògrada que sia. Aquesta compassió dels doctrinaris per l'home, per la malura de l'home posat com altra malura i com a delinquent damunt la terra, ha estat sempre la calumnia més terrible i més sensual que mai l'home hagi llençat contra l'home. No n'hi havia prou en que l'home fos infeliç, calia a més a més, triturar-lo amb el suplici i la vergonya de sentir-se compadit. Però, és que l'home ha amat mai compadir i que el compadissin? Tots els turments són preferibles abans de raure en aquesta bauma roent i absurda de la compassió—, aquest veritable infern dels homes! Escapar d'aquest infern ha justificat després, amb tota la raó, les més grans follies.

Anatole France no va tenir mai el mal gust de compadir l'home: tractà de comprendre'l i ni sisquerra intentà corregir-lo. Ell sabia prou bé la dificultat insuperable de corregir-lo, éssent així com una dement prova-

tura de mudar-li aquesta naturalesa que si no el fa immortal, li acorda ésser immoridor. Anatole France somreia. En el fons del seu somriure, hi havia una llàgrima així com d'ex-déu, de déu exiliat. Era l'expressió de la profunda consciència de la dificultat de trobar per a l'home enc que no fos sin més que vaguïoles ombres de felicitat.

El gran estilista creia poc en la bonesa humana, però sentia que calia fer tots els esforços imaginables per a avançar l'home d'arribada a la terra d'una mica més de justícia i de dolcesa entre els homes. Aquest sentiment, que el feia aparèixer als ulls de burgesos com un escèptic, fou el que el convertí al socialisme i més tard al comunisme. Però Anatole France era més que socialista i comunista: era una anticipació benestruga d'aquesta associació futura d'homes per als quals no hi haurà més que una immensa necessitat d'allaugerir de dolors els homes. I no tindran altre ideal,—sense prejudicis d'escola, sense diferències de doctrina, ni de dogmes, sense contradiccions, ni miserables petites amors propis.

El gloriós parisenc que acaba de morir, era més enllà de partits, d'escoles i de procediments; era quelcom d'absolutament universal sense deixar d'ésser allò, que de tenir sentit pensant en diriem la mateixa essència de França i de l'equilibrat, del

geomètric, de l'enraonadíssim esperit francès. Era un francès empeltat de grec antic. Era un francès d'ara transportat per un miracle del insoportable atzar a l'ombra dels sagrats arbres de Dovonar. La vella Pal·las Atena sel·l'afilla segurament, perquè seria molt difícil de trobar un home modern com ell hagués resolt el problema de sumar i fondre en perfecta harmonia la profunditat i la gràcia, la claretat i l'audàcia. Els magnífics pensaments en una forma externa esquisadament precisa, justa i bella,—eren en ell com una funció natural. I tot això aixemorat, endolcit, acritzat, magistralitzat, verament transformat en or de la pensa per la ironia segurament més senyorívola que coneixin els homes de Voltaire ençà. Perque tenim molts humoristes—i un humorista, en el fons, és un trist pobre home venjatiu que s'esbrava—però de mestres de l'ironia, d'aquella superior ironia que no molesta a ningú i que ennobleix, d'aquella ironia que és així com un oasi diví dels pensaments,—Europa, amics, mort France ja no en serva ni l'esma, ni l'instint. France equivalia encara al costat més profund, més bell i més digne de la civilització clàssica, que ara, irrevocablement, comença a extingir-se, com físicament morí France—amb tota calma.

Anatole France, potser és l'últim autor de França, veritablement, inte-

grament francès. La pristinitat del seu estil potser ja no es redonarà més. Ell és encara tot l'encís del pur idioma francès. En el seu lèxic, en la seva sintaxi, no hi ha encara cap deformació degradada a l'esperit alié. No necessita de les corrents foranes. Amb els clàssicament clàssics i amb els clàssics francesos en té prou per a construir llibres com ja és difícil que tornin a construir-se. I no neguem que àdhuc en francès se'n puguin escriure de millors. Però mai més en aquell tò, ni en aquell *satis* meravellós. En llegir-los un hom creu que s'acomiada d'una època que ja no pot tornar: un hom sent quelcom de semblant al que potser sentiria un lector de grec i llatí en el segle IV: un hom experimenta una melangia molt acotada a la de Julià l'Apòstata fragmentant els clàssics: allò, aquella maravella amb aquell profund ritme mental, no tornarà mai més. Ens referim a l'inconfusible, a l'indefinible accent de les coses sota el mestratge de l'esperit d'Anatole France.

No hem de parlar de les seves novel·les, ni dels seus estudis. Tothom ho coneix. El que no els ha llegit, n'ha sentit a parlar llargament. Aquesta tasca tampoc és avui la nostra, ni cal. Ja hi ha hagut qui ho ha fet amb aquella precisió i des de punts d'albir tan absolutament crítics, que no cal tornar-hi, ni insistir-hi. És la totalitat France, la suma obra i home

que, al revés de Séneca, tan s'acorden, al que més respecte infon d'aquest escriptor quasi típic.

En dir quasi únic no orem dir sinó que podem considerar-lo com el més europeu dels escriptors dels darrers cinquanta anys, per una pila de motius que no són propis d'aquestes ratlles. Era el més complet representant de l'europeïtat. Era, segurament, dels que avui viuen el que millor servava la gran tradició europea i el que amb més sagacitat i vivència l'encarrilava. Si no hagués fet més que això encara pesaria més dintre de la civilització, o si ho voleu dintre la cultura, que no importa quins noms encara famosos o quins actuals celebren: Anatole France, és una opció a l'esdevenidor europeu. I potser més que una opció, és una garantia de la perennitat, de l'eterna joventut d'aquest vell home que pobla la joventut Europa.

Cristòfor de Domènec

Octubre 1924.

Si ets conscient veuràs clarament el camí del teu deure:
Com a home, has d'ésser socialista.
Com a obrer, sindicalista.

CRONICA HEBDOMADARIA

Política internacional

La guerra civil a Xina

Si no és abusar de la benevolença del lector li recordarem les nostres cròniques sobre la situació interior de Xina publicades en les edicions del 1 i 8 de març darrer de JUSTICIA SOCIAL. En elles fèiem un lleuger esboç del panorama Xinès i preveïem els esdeveniments bel·lics d'avui que han vingut a donar-li especial animació i relleu.

El bon *tuxun* (governador militar o general dictador), malgrat la seva mala anomenada, era un ésser pacífic que tenia per tota ambició gosar la gaubança merescuda per aquell que sap delmar amb mesura i mètode el territori que ha sigut posat sota la seva «protecció». La qüestió era vigilar el *tuxun* veí pel que pogués ésser i fer «bona administració». Els *tuxuns* perillous eren aquells que tenien idees propies i anaven massa per les seves, alguns fins a l'extrem de volguer segregar el territori del imperi milerí, avui jove i interessant República. Lu Yung-hsiang, el més atrevit, que havia proclamat la independència de la província de Txekiang, Txang Tso-lin, sensat i previsor, que sostenia pràcticament en estat de independència la rica Manxúria, i Sun Yat-sen, home d'idees modernes i gran amic dels bolxevistes russos, que havia fet de Canton i de gran part de la província de Kwangtung un veritable cantó independent.

En realitat, però, una relaxació general i una anarquia més o menys perniciososa, era el to que dominava en aquell panorama immens. El govern de Peking tolerava els abusos dels *tuxuns* perquè no tenia més remei i es resignava a la part d'autoritat i de botí que els *tuxuns* bonament li reconeixien. No podia cridar gaire perquè li mancaven elements de coerció i no podia dir-se que Txekiang, la Manxúria i Kwangtung anessin més malament que les altres províncies, si no tot al contrari. Per altra part, el govern de Peking anava lentament consolidant-se, el partit anomenat de Txihli suprimia dissecions i es reforçava i el President de la República, Tsao Kun, i el cèlebre general Wu Pei-fu, el més fort de tots, anaven completament d'acord i començaven a fer rotlló.

L'ur unitat de mires s'ha posat ara en evidència al fer-se pel Parlament xinès la designació del President de Ministres. El President de la República, els prohoms dels partits Txihli i el general Wu Pei-fu, tots varen treballar a favor de la candidatura del prestigiós W. W. Yen, conseguint que fos acceptat pel Parlament en 12 de setembre i evitant-se l'espectacle sovint repetit a Xina de no acceptar el Parlament la llista ministerial que havia escollit el President de la República. Aquesta vegada s'ha vist ja operar una majoria disciplinada i el Parlament ha donat una nota de dignitat i ponderació que ha augmentat enormement el seu prestigi.

I era necessària en aquests moments de guerra civil que, per lo dura i cruenta, sembla que serà la decisiva. Va començar en 3 de setembre, quan el general Xi Hsieh-yuan, *tuxun* de Kiangsu, va rebre ordres concretes del President de la República de suprimir les tropes rebels de Fukien aliades de les de Txekiang. Lu Yung-hsiang no va trigar a entendre que això era la guerra en tota forma i va preparar-se per a fer un va-i-tot. Sun Yat-sen va oferir-li ajuda, però no es va moure de Canton on ell sap prou bé que viu rodejat de perills i que si distreia forces la seva seguretat s'hauria acabat. I Txang Tso-lin, el de Manxúria, va fer pel seu col·lega ço que la distància que d'ell el separa li consentia de fer: va fer saber al Govern de Peking que tota acció armada contra Lu Yung-hsiang seria considerada per ell com a cosa pròpia. I s'ha preparat per a la lluita, si bé ja feia temps que venia preparant-se seriament, des de que, en 1922, Wu Pei-fu va batre els seus exèrcits.

Així la guerra civil té una extensió i una densitat terribles. Els combats són fermes i l'artilleria i l'aviació fan destroces. Per ara, les tropes diguem-ne lleals al Govern de Peking, porten ventatge i Lu Yung-hsiang, derrotat, ha hagut de fugir cap al Japó a on hi té les seves amistats i de on ha rebut ajuda no pas oficial, per cert. Encara dura la lluita als voltants de Txang Hai i gairebé a tota la província de Txekiang on An Fu comana ara les forces rebels. Però sembla que el govern de Peking domina la situació i aviat podrà dedicar tota l'atenció a reduir a Txang Tso-lin, a la Manxúria, contra el qual Wu Pei-fu concentra contingents formidables.

Les potències estrangeres guarden estricta neutralitat, per ara. El Japó sotja atentament el desenvolup de la lluita i pensa que la consolidació i preponderància del Govern de Peking no afavorirà gaire els seus interessos. El mateix pensen els Soviets, els quals, malgrat haver conclòs un tractat amb el Govern de Peking, han pactat posteriorment amb Txang Tso-lin i amb Sun Yat-sen. Les potències europees, en canvi, desitjen la pau i seguretat que no més pot oferir a llurs subdits i a llur comerç un govern central investit d'autoritat i de força per a fer complir els tractats.

Les milícies voluntàries que els estrangers estan autoritzats per a sostenir a Canton, Hongkong, Txanghai, etc., serveixen per a evitar saqueigs i turbulències de bandes faccioses, però no han

pogut evitar que Lu Yung-hsiang a Txanghai i Sun Yat-sen a Canton imposessin tributs i taxes arbitràries a mercaderies i propietats, ni que a Manxúria, Txang Tso-lin s'atribueixi el monopoli de tots els productes d'aquella terra fecunda i privilegiada.

Però des d'aquí costa molt decidir que és el que convé a Xina, i en dir Xina, volem dir aquells quatre cents milions de gent afamada i miserable. Hi han en les idees i en les pràctiques de Sun Yat-sen i de Txang Tso-lin trets remarcables que indiquen a través de les distàncies tendències humaníssimes i un evident desig d'ajudar a l'emancipació d'aquell poble eternament turturat. Hi ha també en el Govern de Peking una bella idea d'organització formal del país a base de una democràcia viva i activa. El nou cap de Ministeri, Dr. Yen, és un digne expositor del principi de l'intervenció directa del poble en la direcció dels afers públics. Hauríem de creure en conjunt que Xina es desvetlla i que després de un somni milenari no pot anar gaire depressa a assimilar-se la civilització occidental i que haurà de suïr encare proves molt més dures abans no pugui reïxir en el seu esforç.

El que si sembla clar és que els bolxevistes no han de conseguir a Xina èxits més contundents que els conseguits fins ara per les missions cristianes que ja fa centúries treballen sobre aquells cos monstruosament insensibles. Si no tenim cap interès per a que prosperin a Xina els interessos comercials europeus, tampoc en tenim gaire en que hi arrelin els interessos espirituals. Xina ha d'ésser Xina. Ni cristians, ni bolxevistes. Ja trobaran ells llur centre i llur destí sense que les nostres generacions puguin ni tan sols percebre la llum que ha nodrit des de lo més remot de les edats l'ànima col·lectiva d'aquell espès formiguer que constituïa el celestè imperi.

M. Serra i Moret

LA LLUITA INUTIL

Damunt de la terra aspra, passen feixugament els homes lluitant sempre, mirant-se ferament

per assolir un astse que es diu felicitat, i que fulgeix tothora fugint del nostre abast.

Cada ú amb la seva dèria creu poder-lo assolir: mee, ail, ens fa mirotes i marxa al seu albir.

S'acosta i fuig alhora, mai deixant-se atrapar, com un follet que es fongui, dins la pregona mar.

tirans que del bon viure fan l'únic argument, rembrant de dol els pobles que lluiten ferament

per un afany emdasos, vers l'ideal sagrat d'amor i de bellesa, d'amor i Llibertat.

Quan finirà la lluita que cada dia ens duu als més pregons abismes i ens mostra lo insegü.

i il·luminant els homes amb raig de Llibertat farà de les cadenes lligams d'Humanitat?

Eugeni Arolas

Girona, Setembre 1924.

Els nostres lectors no han d'oblidar que aquest número de JUSTICIA SOCIAL ha estat revisat per la censura militar

"El Socialista", denunciat

En pocs dies de diferència, el nostre benivolgut col·lega de Madrid ha sofert dures denuncies amb la corresponent reculada de les edicions.

Sentim moltíssim els contratemps del confrare i confiem que sortirà en bé de l'entrebanc.

Ecos i comentaris

L'Alta Comissaria del Marro

El general Primo de Rivera, president del Directori Militar espanyol, nomenat Alt Comissari del Marro, sense deixar, però, la presidència del directori.

Llibres rebuts

A la nostra redacció hem rebut, tramesos gentilmente pels autors, els següents llibres: «Les bruixes de Lleras», poema de C. Fages de Climent; «La lluna dins el llac», poesies de J. Prous i Vila; «Vassall d'amor», novel·la d'Alfons Roura; i «Divuit poemes», de Jaume Roaques i Alesàn. En parlarem amb més detenid.

El company Domènec

S'anuncia per ben aviat la publicació de les obres del company Cristòfor de Domènec: «L'oci del filòsof», nou contes, i «Les intimitats del Duc Cavaller», memòries fantàstiques. Ambdues obres, són esperades amb gros interès.

L'exemple dels socialistes belgues

Des del primer d'aquest mes el Partit Obrer Belga ha començat a publicar a Brussel·les, ultra el periòdic «Le Peuple» un diari socialista en idioma flamenc, «Het Volksblad». Amb aquest hi hauran vuit diaris socialistes a Bèlgica.

La ciutat devastada

Una de les més bones obres que s'havien fet a la nostra ciutat era sens dubte la portada a cap per les Comissions de Cultura del nostre Ajuntament. Els grups escolars que s'obrien i els que s'anaven construint eren ja un orgull per la Barcelona.

Avui els grups escolars resten inacabats, ja fa temps que es va donar l'ordre de paralitzar les obres. Aquells edificis a mig construir aviat tindràn un aspecte de ruïna.

Mentrestant els nostres infants per rebre el primer ensenyament han de passar el dia dintre de locals infectes i obscurs sense cap de les condicions que la pedagogia prescriu.

Les dones fan discursos

Miss Isabel Manedonald, filla de Mr. Ramsay Macdonald, ha parlat ja en molts mitings durant la present campanya preparatòria de les eleccions angleses.

A Anglaterra són moltes les dones que practiquen l'oratori. És una cosa completament normal.

A Espanya fa temps que es parla de l'organització d'un cos de propagandistes femenines. Però mentres esperem la seva aparició ens hem d'contentar en oír les paraules vibrants i plàstiques de les nostres venedores dels mercats que formen també un cos ben característic i respectable.

A la memòria d'Anatole France

Gabriel Hanotaux acaba de pronunciar les següents paraules:

«Després de Victor Hugo no hi ha hagut cap escriptor la mort del qual hagi produït en el món més ressonàn-

ci, Litzter conserva en el front la pal·lidesa de la mort i en els seus ulls la horror d'haver vist els llims.

Però després d'alguns instants, Laeta Acilia no escoltava res més.

Ella aixeca cap a la jueva els seus ulls cànids i el seu front polít.

—Maria, li digué, jo soc una dona piadosa, lligada a la religió dels meus pares. La impletat és dolenta pel meu sexe. I no convindria pas a l'esposa d'un cavaller romà abraçar novetats religioses. Confesso, no obstant, que hi ha a l'Orient déus amables. El teu, Maria, em sembla un d'aquests. Tu m'has dit que estimava els infants, i que els besava a les galtes en els braços de les seves joves mares. Per això, jo reconec que és un déu propici a les dones, em planyo que no sigui en honor entre l'alta aristocràcia i els funcionaris, car li faria ofrenes de pastells de mel. Però escolta, Maria la Jueva, invoca'l, tu que ets estimada per ell, i demana-li el que jo no li goso demanar i que les meves deesses m'han refusat.

Laeta Acilia havia dit aquestes paraules oscil·lant. Ella quedà immòvil i envermellí.

—Què és, doncs, demanà vivament la Magdalena, que manca, la dona, a la teva ànima inquieta?

Calmant-se mica en mica, Laeta Acilia respongué:

—Maria, tu ets dona, i encara que no et conegui prou, m'és permès de confiar-te un secret de dona. Després de sis anys d'ésser maridada, encara no

tinc cap fill per a estimar; l'amor que tinc al cor pel petit ésser que espero i que no vindrà potser mai m'aplana.

Siel teu deu, Maria, m'acorda, per mitjà de tu, el que les meves deesses m'han refusat, jo diré que és un bon déu, i jo l'estimaré i el faré estimar per les meves amigues, que són com jo joves, riques, i les primeres famílies de la població.

—Magdalena respongué gravement: —Filla de Romans, quan tu hauràs rebut el que demanes, que et recordis de la promesa que acabes de fer a la serventa de Jesús!

—Me'n recordaré, respongué la maresseia. Esperant-ho, Maria, pren aquesta bossa i parteix-te amb els teus companys les monedes d'argent que encloc. Adeu, me'n torno a la meua casa. Quan hi seré, faré enviar als teus companys i a tu paneres plenes de pans i de viandes. Digues al teu germà, a la teva germana, als teus amics, que poden deixar sense por l'asil on s'han refugiat i anar-se'n a qualsevol hostal dels suburbis. Helvius, el qual és home important a la població, privarà que se us faci cap dany. Que els déus et guardin, Maria-Magdalena!

Quan et plaurà reveure'm, demana a qualsevol la casa de Laeta Acilia. Tots els ciutadans te la indicaran desseguida.

(acabard)

Fulletons de JUSTICIA SOCIAL

25 de octubre 1924

LAETA ACILIA

D'ANATOLE FRANCE

(Trad. de R. T.)

I

Laeta Acilia vivia a Marsella, quan Tiberi emperador. Maridada de temps ha amb un cavaller romà nomenat Helvius, no tenia encara cap fill i desitjava ardentment ésser mare. Un dia que ella es rendí al temple per adorar els déus, veí el portic invadit per una colla d'homes mig nusos, descarnats, plens de lebrósia i d'úlceres. S'esquillà espantada cap al primer graó del monument. Laeta Acilia no era pas inclement. Ella planyia els pobres però en tenia por. Altrement, no havia vist mendicants tan ferotges com aquells que tenia al davant, lívids, inertes, llurs sarrosos buids calgués als seus. Empal·lidí i es dugué la mà al cor. Incapaç ni d'avançar ni de fugir, es sentia les cames que li frinxaven, quan una dona d'una gran bellesa sortí del grup de mal-haurats i es dirigí cap a ella.

—No temis res, la dona jove, digué aquesta inconeguda amb una veu greu i dolça, els que veus aquí no són homes cruels. Porten, no el frau i la injúria, sinó la veritat i l'amor. Venim de Judes, on el fill de Déu ha

mort i ha ressuscitat. Quan ha sigut remuntat a la dreta del seu pare, els que creien en ell sufrien grans males. Esteve fou lapidat pel poble. En quant a nosaltres, els sacerdots ens posaren en un barquet sense velos i sense timó, i forem llurats a la mar. Déu que ens estimava en la seva vida mortal, però, ens portà feliçment al port d'aquesta població. Ai las!, els maresseios són més avars, idolatres i cruels. Deixen morir de fam i de fred els deixebles de Jesús. I si no ens haguessim refugiat en aquest temple que tenen per asil sagrat, ja ens haurien arrossegat a les obscures presons. Quan convindria desitjar-nos la benvinguda, perquè nosaltres duem la bona nova.

Havent parlat així, l'estrangera estengué el braç cap als seus companys i, assenyalant-los un per un per torn: —Aquest vell, digué, que gira cap a tu, la dona, el seu esguard lluminós, és Cédon, el ceg de naixença que el mestre ha curat. Cédon avui veu amb exacta claretat les coses visibles i les invisibles. Aquest altre vell de barba blanca com la neu dels monts, és Maximí. Aquest home jove encara li que sembla las, és el meu germà. Posseïa grans riqueses a Jerusalem; a prop d'ell hi ha Marta, la meua germana, i Mantilla, la fidel serventa la qual, en els dies felïços, cullia les olives en els olivars de Bèthania.

—I tu, demanà Laeta Acilia, tu, que tens la veu tan dolça i el rostre tan bell, quin és el teu nom?

La jueva respongué:

—Jo em dic Maria-Magdalena. He endevinat pels bredats d'or del teu vestit i per la innocent fiesseja del teu esguard que tu eres la muller d'un dels principals ciutadans d'aquesta població. És per això que he vingut a tu, per a que tu albanis el cor del teu espòs a favor dels deixebles de Jesús. Diques a aquest home ric: «Senyor, van nusos, vestiu-los; tenen fam i sed, dona'ls pa i vi, i Déu ens donarà en son reialme allò que ens haurà estat deixat en son nom.»

Laeta Acilia respongué:

—Maria, faré el que demanes. El meu marit s'anomena Helvius, és cavaller i és un dels més rics ciutadans de la població; mai no em refusa per molt de temps el que jo vull, car m'estima. Ara els companys, oh Maria, ja no em fan por, gosaré passar ben tocant a ells encara que les úlceres els devorin els membres, i iré al temple a pregar als déus immortals per a que concedeixin el que desitjo. Ai las! m'ho han refusat fins avui...

Maria, els dos braços estesos, li barà el camí.

La dona, guardat bé, cridà, d'adorar els inútils idols. No demanis a simulacres de marbre les paraules d'esperança i de vida. Només hi ha un Déu, i aquest fou un home, i aquesta cabella han aixugat els seus peus.

A aquests mots, lluisors i llàgrimes brollaren alhora dels seus ulls, foscos com un cel de taronja, i Laeta Acilia es digué a ella mateixa.

Als subscriptors de fora
El manteniment d'un periòdic com el nostre comporta un sacrifici constant. L'anormalitat actual fa més dura encara la vida de JUSTÍCIA SOCIAL.

Prequem a tots, vivament, vulguin ajudar a l'èxit de la nostra obra remesant-nos l'import de les subscripcions que s'ens deuen.

Obrers del camp!
Llegiu i propagueu
"LA TERRA"
SETMANARI POPULAR
PORTAVEU DE LA "UNIO DE RASAIRES DE CATALUNYA"
Es publica cada dissabte. 15 Cts.
Redacció i Administració: Carrers, 12, 1.
BARCELONA

Què fas pel millorament de la nostra societat? Com contribueixes al manteniment de la premsa socialista i obrerista?

"ACCIÓ COOPERATISTA"
Portaveu de la Federació de Cooperatives de Catalunya
Articles doctrinals sobre cooperació: El moviment cooperatiu a Catalunya i a Espanya: Problemes socials relacionats amb la cooperació.
APAREIX CADA QUINZENA
Suscripció anual: 4 ptes.
Redacció i Administració: Aurora, 11 bis. - Clotet

Governar el seu país amb la virtut i la capacitat necessàries, és assemblar-se a l'estrella polar, que roman immòbil al seu lloc, mentre que les altres estrelles circulen entorn d'ella i la prenen per guia.
KHOUNG-FU-TSEU

Primeres nocions d'Economia Política
CHARLES GIDE
Versió castellana de J. Cardó
Preu: 1'50 Ptes.
Ara projecte d'una Llei de Cooperatives
J. SALAS ANTÓN
Preu: 0'15 Ptes.
Publicacions de Propaganda de Acció Cooperatista
Encàrrecs: Aurora, 11 bis.

Cada poble reivindica per a sí, refusant-lo als altres, el dret a la violència, que és en son concepte «el Dret». Fa mig segle que la Força superava al Dret. Avui dia és ben pitjor. Ella l'ha devorat.
ROMAIN ROLLAND.

J. M. PROUS i VILA
LA LLUNA DINS EL LLAC
(CANÇONS I POEMES)
Per comandes a la llibreria Bibliotheca, Llovera, 13. - Reus.
S'ha posat ja a la venda en les llibrerías de Barcelona

Pel número pròxim
Demano la paraula per Diògenes
Concretant punts per Cristòfor de Domènec,
La tragèdia dels pobles rurals per Joan Forment
Laeta Acília per Anatole France
Cròniques Xilenes per Carlota Góteres
Els pobres caricatura per B. M.
Reformisme i Revolució per Marius Vidal
I articles de Comaposada, Serra i Moret, R. Ramis, Cot de Reddis, Antoni Amador i altres.

Als nostres corresponals
Fem present als nostres corresponals que les liquidacions deuen practicar-les cada fi de mes. Als negligents que no ho efectuïn els girarem, carregant-los una pesseta per les despeses.
No admetem retorns de paper. Per això facturem els exemplars a 10 cts.

Treballador!
Sigues digne de la teva condició humana!
Com a home, t'has de sentir ciutadà i laborar amb el socialisme per l'adveniment d'una societat millor.
Com a productor, t'has d'aplegar dins les organitzacions obreres, i treballar pel millorament immediat dels teus germans.

Noves i documents

CANADA. — El darrer vestigi

En una masia de Prince Albert, província de Saskatchewan, ha mort a l'edat de 90 anys, el cacic indi John Smith, el qual era l'únic supervivent dels caps de les tribus índies que en 1876 varen signar el primer tractat entre el govern del Domini del Canadà i les tribus índies de l'oest. Era una peça arqueològica de gran valor, representativa d'una raça excepcionalment vigorosa que malgrat el seu extraordinari poder físic va desaparèixer sense deixar rastre.

EGIPTE. — Les relacions amb Gran Bretanya.

Saghlul Patxà, el cap del Govern egipci, ha retornat a El Cairo després d'haver celebrat a Londres diverses conferències amb el cap del Govern britànic, MacDonald. El dia 3 d'octubre una nota oficial del Foreign Office va anunciar que les entrevistes dels dos primers ministres s'havien donat per acabades sense atènyer cap resultat. Malgrat l'antiga amistat que uneix aquests dos homes, llur respectiva posició política ha fet impossible una intel·ligència. Els egipcis pretenen que Gran Bretanya retiri les seves forces de protecció del Canal de Suez i del Sudàn reclamant l'absoluta sobirania d'aquests territoris. Malgrat que'l Govern britànic estava disposat a fer grans concessions particularment per el que's refereix al Sudàn, Saghlul Patxà no ha volgut entrar a discutir cap fórmula de intervenció britànica, cosa inversemblable en les circumstàncies presents.

Es evident, però, que els fets demostraran als egipcis la necessitat d'arribar a un acord transaccional amb Gran Bretanya que te a l'Egipte interessos quantiosos que no pot fiar a una administració inepta i corrompuda com la que fins ara ha predominat a l'Egipte.

GRECIA. — El nou Govern

La dimissió del Govern presidit per Sofoulis ha portat a Grècia una crisi laboriosa i més difícil de resoldre que les anteriors. Finalment s'ha conseguit formar una coalició d'elements cretistes havent-se constituït un Govern presidit per Michalakopoulos i del qual formen part George Roussos com a ministre d'afers estrangers, general Katakakis, de guerra, Dr. Orfanides, d'Assistència pública i coronel Botaris, de Comunicacions, els quals formaven part de l'anterior ministeri. Dames, hi han el coronel Kondylis com a ministre de l'Interior, Spyrides, d'Economia nacional, Taitsekis, de Justícia, Gotzis, de Finances i Kanabos, de Marina. Llevat de Taitsekis, tots els altres havien sigut ministres en anteriors situacions i sembla que, en conjunt, contenen amb una considerable majoria en l'Assemblea nacional.

POLONIA. — Els presos polítics

Diu una nota de Varsòvia: «A causa de la campanya sostinguda en certa premsa estrangera contra Polònia, acusant-la de tenir en les seves presons més de 10.000 detinguts polítics, el ministre de Justícia ha mant procedir a un reconeixement general dels reclusos per motius polítics en les 55 presons situades en el territori de la República de Polònia. Aquest reconeixement va tenir lloc en 25 de setembre darrer i va donar els resultats següents: nombre global de reclusos acusats o condemnats per haver comès diversos delictes polítics, 1.459 dels quals 1.316 són homes. La nacionalitat d'aquests presos és la següent: Polonesos, 398; ucraïnians, 299; blancs-rutenis, 145; israelites, 497; Alemanyans, 16; lituans, 36; i txecoslovacs, 1. Amb relació al nombre total de presos, la proporció dels presos polítics és inferior al 4 per 100.» Es evident que les xifres que donaven certs periòdics eren veritablement fantàstiques, però prenent per certes les xifres oficials resulta també evident que en matèria de presos polítics, Polònia és el que podriem dir-ne una potència de primer ordre.

GRAN BREITANYA. — Les eleccions generals.

Havent-se de celebrar les eleccions per a la renovació de la Cambra dels Comuns, recordem als lectors que la composició de la Cambra disolta era el següent: Conservadors, 258; socialistes, 193; liberals, 158; independents, 5, i llocs vacants, 1. Per a les eleccions del 29, els conservadors presenten 530 candidats, els socialistes 500 els liberals 300. En 41 districtes, liberals i conservadors s'han vingut per tal d'evitar amb la lluita triangular la probable victòria dels socialistes. Tenim doncs plantejada la propera lluita en termes

ben catègories: socialistes i antisocialistes. Ho és, no sols per l'actitud defensiva que han pres els dos grans partits burgesos coaligant-se, sinó per haver coincidit amb la dissolució de la Cambra dels Comuns la Conferència anual del Labour Party en la qual va formular-se concretament un programa immediat de govern. El país no anirà pas a les palpenes i sabrà molt bé al que l'exposa el donar una victòria electoral als socialistes. Es de creure que si el sufragi els hi és advers, els socialistes deixaràn el govern cap a mitjan novembre, bon punt s'hagi constituït la nova Cambra.

Refús del comunisme.

Com a complement de la nota de la setmana passada sobre la Conferència anual del Labour Party celebrada a Londres els dies del 7 al 10 d'octubre, hem de dir que els vots a favor de l'admissió dels comunistes en el Labour Party foren 193.000 i en contra, 3.185.000. La votació relativa a si els comunistes podien ésser candidats del Labour Party per a càrrec d'elecció popular va donar el resultat següent: a favor, 654.000, en contra, 2.456.000. La resolució per la qual es priva als comunistes d'ocupar cap càrrec representatiu en el si del Labour Party va oferir el següent resultat: per la resolució, 1.804.000 vots; en contra, 1.540.000.

Es convenient fer constar que la direcció del Partit i una gran massa d'afiliats no desitjaven portar les coses a l'extrem que les col·loca aquesta darrera resolució i aquesta és la causa que obtingués una majoria relativament migrada. El Labour Party és format per 106 Trade Unions o sindicats, amb un total de 3.120.000 membres i sis societats socialistes amb 35.700 afiliats. Els comunistes formen en les Trade Unions i, encara que pocs, són membres actius de les mateixes i presten en elles els serveis que a llur judici són més adequats. El vot del Labour Party no els exclouix pas de llurs sindicats, ni en aquest aspecte els afecta cap mica, però els priva de tota representació en matèria d'acció política pròpia de aquests organismes, de lo qual ells no n'han de sentir cap pena tota vegada que no trobaven en la política del Labour Party res que mereixés llur adhesió i aplaudiment. Quan els obrers anglesos tan tolerants i pacífics s'han decidit a pendre aquesta mesura, és que tenien mutius per a desitjar acabar amb el constat nuisance que a totes les reunions portaven els Polit i companyia.

DINAMARCA. — El desarmament.

El dia 6 d'octubre va obrir-se la legislatura ordinària del Folketing (Cambra de diputats) i el Ministre de Defensa nacional va donar lectura al projecte de desarmament integral que compren els extrems següents: Els ministeris de guerra i marina seràn suprimits així com també el servei militar obligatori, totes les fortificacions seràn desarmades, i desmantelades, les fàbriques i arsenals de l'exèrcit i de la marina seràn destinats a empreses civils de l'Estat; per a reemplaçar a l'exèrcit s'establirà un cos de vigilància que ajudarà a la gendarmeria a servir l'ordre i la tranquil·litat i guardarà les duanes, les fronteres i les costes daneses i la marina es transformarà en simple guarda vigilant dels interessos nacionals en aigües daneses, que ni una ni altre puguin emprar guerra contra forces regulars d'altres països.

Les dretes preparen una lluita formidable contra aquest projecte de desarmament el qual, però, és probable que sigui votat pel Folketing amb l'ajuda dels diputats radicals, ço que dona al govern socialista presidit per Stauning una majoria de tres vots. On és evident que no passarà és a la Cambra alta o Rigsdag, però el Govern espera una votació adversa per a dissoldre el Parlament i convocar un plebiscit popular a base del desarmament o per a privar al Rigsdag del dret d'imposar el veto a les lleis votades pel Folketing (com succeí a la Cambra dels Lords de Gran Bretanya) o potser suprimir del tot el Rigsdag i deixar una sola Cambra legislativa. Ço que no sembla probable, per ara, és que la votació adversa en el Rigsdag faci pensar al Govern socialista en presentar la dimissió, ni desistir del projecte de desarmament.

ESpanya. — L'emigració

Reproduïm del nostre estimat confrare «El Socialista», de Madrid: «Se ha publicado el avance de la estadística de emigración. En el primer semestre del año salieron de España 19.875 varones y 9.634 hembras. Total 29.514 personas que se fueron en busca de medios para vivir. He aquí los puertos de embarque por donde salieron:

	Emigrantes
Almería	1.445
Barcelona	2.388
Bilbao	1.089
Cádiz	493
La Coruña	6.431
Gijón	1.620
Las Palmas	504
Málaga	580
Sa. Cruz de la Palma	608
Sa. Cruz de Tenerife	609
Santander	969
Valencia	357
Vigo	11.173
Villagarcía	1.693
Los países adonde nuestros compatriotas emigraron fueron los siguientes:	
	Varones Hembras Total
Argentina	7.257 5.332 12.589
Brasil	549 260 809
Cuba	10.984 3.388 14.372
Méjico	190 56 246
Uruguay	723 549 1.272
Varios	122 54 176
	19.885 9.639 29.514

El exceso d'emigrantes sobre los repatriados en igual periodo de tiempo ha sido de 12.152.

FRANÇA. — «Lueurs».

Ens anuncien ta publicació pel dia 5 de desembre d'enguany d'una revista de parla francesa, «Lueurs», quaderns individualistes d'estudis i documentació.

A més a més d'uns relats de la filosofia llibertària i de l'activitat social, intel·lectual i llibertària a França, es donarà un llarg espai al moviment internacional llibertari.

Per començar la publicació apareixerà cada 20 dies, en 24 pàgines.

Preus de l'abonament: els 5 números, 5 francs; els 10, 10 francs; el número, 1 franc 25.

Dirigir tota la correspondència a la direcció de «Lueurs»: 232, Rue Garibaldi, Lyon.

Pendre les frases retòriques com a fets consumats, és condició molt meridional.—PIO BAROJA

SETMANARI SOCIALISTA

Justicia Social
2.ª è p o l c a
CIÈNCIES - LITERATURA - ARTS

REDACCIÓ:
Carrer de Guàrdia, 14, 1.ª. - BARCELONA

ADMINISTRACIÓ:
Marçal Badia, Llovera, 13. - REUS

REDACTORS I COL·LABORADORS:

Gabriel Alomar - Serra i Moret
Josep Comaposada - Alfons Maseras - Dr. Aguadé Miró - Cristòfor de Domènec - J. Carner Ribalta - J. Llorens i Artigas
Dr. Emili Mira - Vicens Vilarrasa
Dr. Joaquim Xirau - Francesc X. Casals - «Apa» - Rosendel X. Muntanyà - Francesc Viladomat - Sara Llorens - Manuel Galés
«Gaidric» - Marim Vidal - Ferrán Cuito - B. Farré - Josep Ricart i Sala - Manuel Escorcia - Josep M. Pou i Sabater - J. Recasens i Mercadé - Rafael Campalans - Francesc Gaudí - Dr. Josep Amorós
Emili Saleta - «Shum» - F. Caffadas - Josep M. de Sucre - J. Roure i Torrent - Manuel Alobart - Gusart - Dr. Cosme Rofes - Ignasi Iglesias - Joan Fronjó - Balaguer Baró - R. Ràfols Camí - Jaume Cardús - J. Durán i Guardia - Joan Forment

REDACTORS-CORRESPONSALS

Albert Schneeberger - Rafael Ramis, França
Joan Comorera - Argentina
Carlota Góteres - Xile
René Lyr - Bèlgica
Roberto Marvasi - Itàlia
Dr. Andrés Ovejero - Madrid

PREUS D'ABONAMENT:

Catalunya i Províncies:
Trimestre, 2'50 ptes. - Mig any, 4'50 ptes.
Un any, 8 ptes.
Estranger:
Mig any, 5'75 ptes.
Un any, 10'50 ptes.

JUSTÍCIA SOCIAL és l'únic periòdic socialista que es publica a Catalunya. Teniu el deure d'ajudar-lo.

SUSCRIVIU-VOS-HI
personalment a la redacció o a l'administració, o bé trametant l'import de l'abonament a l'administrador, amb segells de correu, gir postal, etc.

Imp. DELLORENA. - Reus.